

ENFIN

Poëzie van Anton Korteweg

Niks geen Romantic Agony (1971)

Eeuwig heimwee drijft hem voort (1973)

De stormwind van zijn hand (1975)

Tussen twee stilten (1982)

Geen beter leven (1985)

Voor de goede orde (1988)

Stand van zaken (1991)

In handen (1997)

Al fluitend (2001)

Voortgangsverslag (2005)

Ouderen zijn het gelukkigst (2009)

Waar ik nooit goed in was steeds slechter kunnen (2013)

Het leven deugt. Althans op onderdelen (2017)

Enfin (2021)

Bloemlezingen

Dierbare tijden (1988)

Comfortabel ongelukkig (1999)

Met flinke pas (2003)

Voor mannen is 't niet erg (2011)

Nooit eens lekker nergens (2019)

Verzamelbundel

Ouderen zijn het gelukkigst en alle andere gedichten van 1971 tot nu (2015)

Anton Korteweg

Enfin

Gedichten

MEULENHOF

ISBN 978-90-290-9481-8
ISBN 978-94-023-1787-9 (e-book)
NUR 306

Omslagontwerp: Zeno
Omslagbeeld: © Julia Baier
Auteursfoto: © Thijs Bartels
Vormgeving binnenwerk: Adriaan de Jonge

© 2021 Anton Korteweg en Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoud

EEN LUCHT NOG VOL MET DAGEN

Reisadvies 11

De sliert der geslagenen 12

Zo zie je nog eens iemand

1 Wat ik op een herfstige middag dacht in de trein tussen Kortrijk en Brussel, zittend tegenover een geheel in het zwart geklede vrouw 14

2 Hebt u dat nou ook wel eens? 16

3 Leerdam 18

De ober 20

Fijn mens 21

Wilt u zitten? Ik kan staan 22

Culemborg

1 De schrijn van Hagestein 23

2 De parel aan de Lek 24

3 De oester aan de Lek 25

4 Brasserie Streek 26

Steppenelfjes 28

Eropuit, want 't is lente 30

Over de vogelvrijheid van het oog, zijnde voor al het zichtbare aanschietbaar 31

EEN DING VAN SCHOONHEID MAAKT JE BLIJ. VOOR EVEN

Drie gevaarlijke vrouwen

1 De tegenvoeters 35

2 Adolescent met draakje 36

3 De tweestaartige Sirene 37

Echte meisjes

- 1 Portret van een jonge vrouw, dienstdoend als visueel
obstakel 38
- 2 De linker van Fouquet 39
- 3 Wat een roze baadstertje niet allemaal teweeg kan
brengen 40

Dagje Friesland 41

De senex met het dode vogeltje 42

DE LIFT KAN ALLEEN MAAR NAAR NUL

Een jaar of zes 45

Leve de poëzie! 46

Buurtje 47

Bij het in de herfst om de twee weken op donderdag aan
de straat zetten van onze vuilnisbak 48

Al aardig onderweg 50

Oude troubadour aan de zijlijn 52

Matig saldo 53

Over wat ik beter hoor met apparaatje achter ieder oor 54

Geen kant op 56

Over het geduw van Verleden de ene kant op en van Toe-
komst de andere 57

Hoe je je laatste levensjaren als het een beetje mee zit nog
heel aardig door kunt komen 58

Ik moet ook altijd overal zelf aan denken 59

De opa spreekt 60

Je weet maar nooit 61

Opstaan 62

GEVALLEN BLAD MAAKT HET ER LICHTER OP	
Geboren worden: over hoe je er ook naar kunt kijken	65
Uitroepeteken	66
Over hoe op Aarde heel wat ellende had kunnen worden voorkomen	67
Had dat niet wat anders gekund?	68
Klacht van een tafelvoetballer aan zijn stang	69
Boomer Narcissus op Aarde	70
Ver geschopt	71
Niet eerlijk	72
Opruiming van een persoon	73
Een pleidooi voor inbandige afbouw	74
Hoe je het misschien toch maar liever niet zou moeten willen zien	76
Zeef 'De Tijd'	77
Aantekeningen	79
Verantwoording	81

Door den nacht van smart en zorgen
schrijdt de stoet der pelgrims voort,
zingend lied'ren van den morgen,
nu het nieuwe licht weer gloort.

Bernhard Severin Ingemann

EEN LUCHT NOG VOL MET DAGEN

Het is een oud hotel. Het regent aan de ruiten.
De wereld is zoo droef. Laat ons twee oogen sluiten.

Richard Minne

Reisadvies

Wie niet had gezien wat dichtbij was
die mocht niet naar ver weg,
daar was opa heel makkelijk in.

Op zich vond hij reizen wel best
maar binnen steeds ruimere kringen
met als middelpunt 't Oude Nest:
eerst Klundert, dan Willemstad pas,
Dordt eerder dan Rotterdam;
je mocht niet overspringen.

Binnen je cirkel blijven: goed idee.
Een beetje als Pascal. Doe er je voordeel mee.

In Gouda het stadhuis, de Lek bij Hagestein,
de Zeelandbrug op zijn ragdunne pootjes,
Teylers aan 't Spaarne, 't Meisje van Vermeer,
de vestingstadjes Heusden en Ravenstein,
De Rijk, in Oudewater nog de Heksenwaag,
en Eemdijk met zijn pontje Op en Neer
dat alleen vaart op doordeweekse dagen.

Daar zie je, heb je wat geluk, in het café
een vrouwenclub in Spakenburger dracht
behendig nippen aan een glaasje chardonnay.

En dan de Beekse Bergen, Loon op Zand –
wat zoekt een mens toch in het buitenland?

De sliert der geslagenen

In Weidevenne (wijk in Purmerend)
stapte een jeugdige reus
met een hoofd als een liggend ei
in oranje shirt de trein in;
geen interland te bekennen.

Een messcherpe hazewind
met tussen de achterpoten
een trillende staart als een vleeshaak
drentelde aangeliënd mee.

Ik werd bewogen met
wat je vroeger ontferming noemde
of ook wel mededogen
en dacht: Jongen, neem toch een vrouw.
Een huishouden raad ik niet aan,
daar gaat je gezicht maar naar staan.

Zit het mee, merk je op den duur
niet eens dat ze niet in huis is
als ze niet thuis is. Het huis
voelt dan even lekker warm aan.
Met een hond krijg je dat niet gedaan.

Nou ja, met of zonder, zie maar,
uiteindelijk beland je toch
in de sliert der geslagenen.

Even later was ik in Hoorn.
Daar stapten we alle drie uit.

**Volhouden! Het is echt iets voor de lange baan,
want met een beetje mazzel merk je dan niet eens
dat ze niet thuis is als ze niet in huis is
en voelt het huis toch even lekker aan.**

ZO ZIE JE NOG EENS IEMAND

I

Wat ik op een herfstige middag dacht in de trein tussen Kortrijk en Brussel, zittend tegenover een geheel in het zwart geklede vrouw

Op dagen waarop ik niet
uit zeeklei besta maar uit zand
warm ik wat sneller op.

Pas nog die vrouw in de trein
die op zaterdag 13 oktober
om omstreeks 14 uur 15
– we schrijven 2017 –
op weg van Kortrijk naar Brussel
tegenover me ging zitten
ter hoogte van Burst ongeveer;
rolkoffer aan haar en mijn voeten.

Zwarte broek, zwarte trui, zo zwart alles
dat je er bang van zou worden,
probeerde ze opzichtig
maar toch zo zwart als ze kon
voorovergebogen en
met opgetrokken schouders
vooral maar niet te bestaan
– een tot daglicht veroordeelde mol.

Er schoot bij Burst van alles door me heen:
dat er maar weinig mensen mooi zijn en veel lelijk,
dat ook een schepsel Gods zijn geen excuus is,
en dat van een indringer in je hoofd
niets vinden altijd het verstandigst is.

Maar ook, daar had ik nog het meeste aan:
dat je vooral moet willen zien wat je al ziet,
dat je vooral moet willen zijn waar je al bent.

Hebt u dat nou ook wel eens?

Mijn blikveld werd onlangs gemolesteerd
– zit ik net rustig in een restaurant te eten –
door een blauw poloshirt met bruine armen
en een gezicht dat waar dat mogelijk is
licht was behaard – de mond wordt dan al gauw
een eilandje dat nergens van wil weten.

Het zwarte haar dat boven op dat hoofd
vanuit een streep zijwaarts gedwongen was,
ging nog, maar de enorme uitbouw van de buik
onder het dak waarvan het lid moest bungelen,
noodzaakte me, welhaast bezorgd, me af te vragen
of nog dat middelpunt, ver weg, het middelpunt
van het fragiele roeselbloesje kon bereiken
– beneden leer, het nekje kant-omkraagd,
het blonde haar tot een rond torentje gedraaid;
meer weet ik niet, 'k zag slechts haar achterkant –,
en, kon dat nog, hoe dan? Kon het nog samen,
of deed alleen het ene 't met het ander,
dan wel het andere 't alleen maar met het een?

Dit alles nam ik waar en heb ik overdacht,
zondoorstoofd, aan het einde van een fietsdag,
in restaurant Het Zwarte Paard, aan de Oude Gracht.

**Kan nog dat verre ding daar onderaan
de krater van haar middelpunt bereiken?
Vast niet. Maar 't is voor beiden niet meer nodig.
Mijn deernis is derhalve overbodig.**

Nu liep er op de berghelling een grote kudde varkens
te grazen. De onreine geesten smeekten hem: 'Stuur ons
naar die varkens, dan kunnen we bij ze intrekken.' Hij
stond hun dat toe.

MARCUS 5 : 11 - 13

Zit ik me daar in Leerdam
in 't land der Gadarenen
argeloos op het terras
van een Italiaan in de Kerkstraat
onnoemelijk te vervelen,

zie ik aan de overkant
onder melkwitte gezichten
zes jongens achter elkaar
schokschouderend zich een weg
door een afwezige menigte
banen op het trottoir.
Door onreine geesten bezeten
loeien ze zich in de maat
de straat door tot aan de HEMA.

'Schuin tegenover, in het gesticht,
daar wonen ze,' zegt de serveerster.
'Ze mogen pas na zessen uitgelaten,
niet eerder, want dan zijn de winkels dicht.'

Ontferming, daarbij moest
het deze keer maar blijven:
geen varkens in de buurt om adequaat
een stel boze demonen in te drijven.

De ober

Hij is een groot strateeg.

De ene helft van zijn inhalige januskop
lonkt aarzelaars de straat af, 't terras op.

De achterkant loert, gretig rondbenend,
slinks en begerig naar halfvolle borden;
kon hij het, keek hij ze leeg.

Hij is een groot strateeg.

Dit is waar hij op kickt:
een afgeladen tent
en een geduchte schaar
smachtenden op het trottoir

Dus nee, dat ik graag lichtelijk lijzig nageniet
boven wijlen mijn gamba's op een bedje van,
daar houdt die ober echt geen rekening mee.

Fijn mens

Sta ik me daar vol ongemak
steunend op twee stokken,
rug tegen afvalbak,
beetje pijn te lijden,

komt een keurige dame,
fijn mens, top bereikt,
toch eenvoudig gebleven,
op me afgestapt.

‘Moed houden, jongen,’ zegt ze,
‘heb ik ook gehad,
helemaal weer de oude.’

Ik: ‘Heb het nog steeds,
rug is ingezakt,
hernia verwaarloosd,
kom er nooit vanaf.’

Zij: ‘Is ook niet erg,
de een dit, de ander dat.’

Nou ja, als je het zo bekijkt,
heeft ze natuurlijk groot gelijk.

Wilt u zitten? Ik kan staan

Met hulp van derden na gênant gemanoeuvreeer
met nordic-walkingstokken – lijk ik minder erg –
eindelijk neergeploft, weet ik door dom
'ik ben echt nog niet oud'-gevoel geplaagd
bij 't minste vleugje instappende vrouw
de achterlijk galante neiging te bedwingen
met jeugdig enthousiasme overeind te springen.

Ik heb het nooit gewaagd. Tot opluchting van beiden
heb ik onnodig lijden weten te vermijden.

CULEMBORG

I

De schrijn van Hagestein

Boven mijn afgematte lijf een vlucht
ganzen in v-vorm, snaterend als gekken.
Links, ver nog weg, de Culemborgse brug,
een reuzenbadmuts glinsterend in de Lek en

tussen twee bankjes op de dijk voorbij de stuw
bij Hagestein een houten schrijn, waarop geschreven:
'Een gastenboek voor U. Wie schrijft, die blijft.'
Ik had het koud. Ik hield het maar bij lezen.

Een greep: 'Hier aan het wandelen met Sjoerd, mijn hond.
Wat heeft God de natuur toch schitterend gemaakt!
Zijn zegen toegewenst.' Getekend: Sjaak.

'Een mooie plek voor bier en de natuur
is ook al mooi hier. Proost voor alle geile mensen.'
De schrijver: onbekend. De tijd: 's morgens acht uur.

Dan had je nog Corine. Zij deelt ons mee
dat ze hier maar wat graag zou willen wonen,
maar woont al lang in Krommenie. Dus nee.

Gelaafd aan deze brandstof klom ik welgemoed
weer op mijn tamelijk uitgeruste fiets.
Wind tegen, regen, rare bochten? Deed me niets.
Voor de avond nog was 'k waar ik wilde zijn.
In Culemborg. Terug ging ik met de trein.

De parel aan de Lek

Je ligt gewoon aan de Lek,
meer aan het spoor dan de weg.

Maar nergens anders dan bij jou
bloeit een Centrum Mensenkind,
staat een heuse Familiefabriek,
heet een winkel Zijzoen.
Salestijgers en verschilmakers
die deals vermogen te closen
mijden je als de pest,
hebben met jou niks van doen.

Want er hangt ergens in een keukentje
van een oud huisje in de Boerenstraat
een wandbordje waarin de tekst gebrand
dat, waar je alles voor elkander doet,
daar woont de liefde en is het leven goed.

Dit alles gewoon aan de Lek,
meer aan het spoor dan de weg,
onder – we mogen niet klagen –
een lucht nog vol met dagen.